

**FORUM EUROPEAN:
„SERVICII SOCIALE DE CALITATE ÎN FIECARE
COMUNITATE – PROVOCĂRI ȘI OPORTUNITĂȚI”**

Simona Maria Stănescu^[1]

În perioada 6-7 iunie 2012, peste 250 de profesioniști în domeniul asistenței sociale din țară și din străinătate s-au reunit la lucrările Forumului european „Servicii sociale în fiecare comunitate”.

Evenimentul a fost organizat de către Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale (MMFPS) în cadrul proiectului „Creșterea gradului de implementare a legislației privind serviciile sociale la nivel local în contextul procesului de descentralizare” SMIS 10845. Proiectul este implementat în perioada februarie 2010 – august 2012 și este cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Dezvoltarea Capacității Administrative. Partenerii acestui proiect sunt Fundația pentru Dezvoltarea Societății Civile, Bernard Brunhes International (BBI) și Business and Strategies in Europe (B&S Europe). Proiectul are ca obiectiv general consolidarea capacității autorităților locale în vederea dezvoltării și furnizării de servicii sociale de calitate adaptate nevoilor identificate la nivel local, pentru favorizarea incluziunii sociale a persoanelor vulnerabile.

Doamna Denisa Pătrașcu (secretar de stat, Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale / MFPFS) a deschis lucrările forumului, subliniind „importanța modernizării serviciilor sociale în contextul reformei naționale a sistemului de asistență socială”. Sesiunea plenară „Modernizarea și sustenabilitatea serviciilor sociale, o privire de ansamblu la

^[1] Cercetător, dr., Institutul de Cercetare a Calității Vieții, Academia Română; consultant Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, Tel.: 0757049110; e-mail: simona.stanescu@undp.org

nivel național și european” a continuat cu panelul european „Serviciile sociale de interes general – principalele evoluții la nivel european, în perioada 2010-2012 și rolul statelor membre în asigurarea serviciilor sociale de calitate pentru toți”. Au luat cuvântul doamna Andreia Moraru (Asociația Europeană a Furnizorilor de Servicii pentru Persoane cu Dizabilități / EASPD), doamna Simona Giarratano (Formul European pentru Dizabilitate / EDF), doamna Patricia Scherer (Workability Europe), doamna Erika Lambert (Rețeaua Europeană pentru Întreprinderi de Integrare Socială / ENSIE) și domnul Harald Hauben (BBI).

Sesiunea plenară „Politici sectoriale cu impact asupra sectorului serviciilor sociale” a debutat cu prezentarea doamnei Gianina Dimi-trescu (Direcția pentru Protecția Copilului din cadrul MMFPS) despre reforma legislativă în domeniul protecției copilului din România – principalele elemente de noutate la nivel național cu privire la serviciile sociale pentru copil și familie. Doamna Gabriela Coman (manager de proiect, Organizația Focus) a prezentat proiectul „Îmbunătățirea eficacității organizaționale a sistemului de protecție a copilului”. Proiectul este cofinanțat prin Fondul Social European și este implementat în parteneriat de MMFPS, Organizația Focus și Fundația Sera. Doamna Diana Borș (director al Agenției Județene pentru Plăți și Inspecție Socială Brașov) a prezentat viziunea instituției privind serviciile sociale.

Sesiunea a fost completată cu perspectivele europene privind „Modernizarea serviciilor sociale pentru persoanele cu dizabilități din regiunea Andalucia, Spania” prezentată de domnul Gonzalo Rivas Rubiales (Direcția Gnerală pentru Persoanele cu Dizabilități, Andalucia, Spania). Domnul Pawel Jamrozek (vicepreședinte al consiliului director al Asociației pentru Integrare și Dezvoltare Polonia / SIR Polonia) a prezentat experiența SIR Polonia în implicarea persoanelor vulnerabile pe piața muncii (în special persoane cu dizabilități) în întreprinderi sociale. Implementarea incubatoarelor de economie socială în Polonia a suscitât interesul participanților.

Doamna Diana Chiriacescu (lider de echipă proiect MMFPS), a încheiat sesiunea plenară cu prezentarea „Servicii sociale de calitate,

mai aproape de oameni – construcție instituțională în domeniul serviciilor sociale din România”.

După amiază, sesiunea „Organizarea și dezvoltarea serviciilor la nivel local” a inclus o serie de grupuri de lucru paralele care au oferit participanților ocazia să dezbată aspecte teoretice și practice legate de furnizarea serviciilor sociale. Grupul de lucru „Analiza nevoilor locale și planificarea dezvoltării serviciilor sociale în comunitate” a fost moderat de dl Valentin Vladu (expert cheie proiect MMFPS). Domnia sa a susținut prezentarea; „Metodologia evaluării de nevoi și planificarea de servicii sociale la nivel local – element cheie al reformei actuale din domeniul serviciilor sociale”. D-na Andreia Moraru (director, Fundația Alpha Transilvană) a prezentat „Experiența realizării unei hărți a nevoilor de servicii sociale din județul Mureș”. Domnul Marius Voj (asistent social, expert servicii sociale) a prezentat „Experiența realizării unei strategii de dezvoltare socială a localităților membre în Asociația Intercomunitară de Dezvoltare Alba Iulia”.

Grupul de lucru „Modalități de parteneriat public-privat și public-public în implementarea serviciilor sociale. Metode inovante de finanțare și sustenabilitate a serviciilor, Personalul angajat în domeniul serviciilor” a fost moderat de doamna Maria Kedves (manager de proiect Caritas Alba Iulia). Domnia sa a prezentat împreună cu Diana Berceanu (coordonator, Fundația pentru Dezvoltarea Societății Civile) „Analiza comparativă a bugetelor județene și locale destinate asistenței sociale”. Dl Harald Hauben (expert cheie proiect MMFPS) a prezentat „Parteneriatul public-public în domeniul serviciilor sociale – experiența Belgiei”. Doamna Georgiana Ilie (manager de proiect, Fundația United Way) a susținut o prezentare privind „Implicarea companiilor private în proiecte sociale, o necesitate”.

Grupul de lucru „Servicii sociale în sprijinul măsurilor active de ocupare a forței de muncă” a fost moderat de doamna Diana Chiriacescu (lider de echipă, proiect MMFPS) și a inclus o serie de experiențe practice. Doamna Camelia Labadi (Direcția Generală de Protecția Copilului și Asistență Socială Timiș) a prezentat experiența din domeniul economiei

sociale a Centrului de integrare socioprofesională Pater Pauluș, Bacova, județul Timiș. Doamna Erzsebet Banga (coordonatorul programului Atrium, Fundația Alpha Transilvană, Târgu Mureș) a prezentat inițiativa de susținere a orientării profesionale a grupurilor defavorizate. Doamna Cosmina Dudu (asistent social, coordonator Asociația de Asistență Socială și Comunitară Agape) a prezentat experiența antreprenorială orientată spre sprijinirea tinerilor peste 18 ani care părăsesc sistemul de protecție a copilului. Domnul Matei Ghigiu (vicepreședinte Asociația Neguvernamentală de Asistență Socială București) a prezentat proiectul co-finanțat prin Fondul Social European (FSE): „Consiliere, Ocupare, schimbarea Mentalităților, Eliminarea Barierei, Accesibilizare, Training” (COMBAT).

Prima zi de lucru a forumului s-a încheiat cu prezentarea concluziilor grupurilor de lucru în cadrul unei sesiuni plenare.

A doua zi a forumului a debutat cu o sesiune plenară în cadrul căreia domnul George Păun, consilier al ministrului, a transmis mesajul Ministrului Muncii, Familiei și Protecției Sociale. A urmat prezentarea domnului Michel Mrcadié (Social Platform, președinte de onoare al Federației Europene a Organizațiilor Naționale care lucrează cu persoane fără adăpost/FEANTSA, secretar al Rețelei Europene de Luptă contra Sărăciei/EAPN Franța, expert al Comisiei Europene în antreprenariat social). Domnia sa a subliniat *rolul pe care serviciile sociale îl joacă în contextul socio-economic contemporan și importanța promovării economiei sociale și a inițiativelor antreprenoriale ca modalități inovatoare de inserție pe piața muncii în special a persoanelor vulnerabile.*

Lucările forumului au continuat cu grupuri de lucru paralele din cadrul sesiunii „Servicii sociale de bună calitate în fiecare comunitate. Cum asigurăm calitatea serviciilor la nivel local?” Primul grup de lucru „Participarea activă a utilizatorilor de servicii sociale la planificarea, organizarea și evaluarea lor” a fost moderată de domnul Harald Hauben (BBI, expert cheie în proiectul MMFPS). Domnia sa a susținut o prezentare privind „participarea activă a utilizatorilor de servicii sociale, evoluții și provocări la nivel european”. Doamna Manuela Elena Oprea

(șef serviciu Fundația Pentru Voi, Timișoara) a prezentat „Participarea activă a persoanelor cu dizabilități intelectuale, condiție a calității serviciilor sociale de tip comunitar”. Doamna Helene Mădălina Radu (șef serviciu la Centrul pentru Vârstnici Balaciu, județul Ialomița) a prezentat „Participarea activă a utilizatorilor, perspectiva unui serviciu adresat persoanelor vârstnice”.

Grupul de lucru „Servicii sociale accesibile pentru toți – modele de bună practică în eliminarea barierelor de acces la servicii sociale” a fost moderat de doamna Monica Stanciu, expert independent. Domnia sa a susținut prezentarea „Accesibilitatea serviciilor sociale, un concept cheie pentru calitatea și eficiența serviciilor”. Domnul Florin Botonogu (responsabil politici, Centrul de Politici pentru Roma și Minorități) a prezentat „Clubul de educație alternativă”, proiect implementat în Școala numărul 136 din Ferentari, București. Doamna Ioana Drăgan (coordonator formare, Fundația Romanian Angel Appeal) a prezentat „Rețeaua secțiilor de zi Floarea Soarelui”. În cadrul grupului de lucru au mai susținut prezentări doamna Corina Popa (manager *Integration Associate*, Înaltul Comisariat pentru Refugiați al Națiunilor Unite) și doamna Nina Gavriloaie (coordonator, Complex de servicii pentru persoanele adulte cu dizabilități *Revis Hîrlău*).

Grupul de lucru „Ce înseamnă *cost rezonabil* în serviciile sociale?” a fost moderat de doamna Diana Chiriacescu (lider de echipă, proiect MMFPS). Domnia sa a susținut o prezentare despre „Evoluția conceptului de „cost rezonabil” în domeniul serviciilor sociale, la nivel european”. Sesiunea a mai găzduit și o prezentare a doamnei Zsuzsa Almasi (responsabil comunicare, Asociația Prader Willi din România, Zalău).

Grupul de lucru „Servicii sociale în comunități rurale mici sau izolate – ce soluții există pentru acoperirea nevoilor locuitorilor?” a fost moderat de doamna Nicoleta Neofit, expert independent. Au susținut prezentări doamna Daniela Buzducea (director advocacy, World Vision România), dr. Andras Marton (Caritas Alba Iulia) și doamna Antonina Dogariu (coordonator executiv al programului Servicii de Ingrijire la Domiciliu, Centrul Diecezan Caritas Iași).

Sesiunea „Servicii integrate / specializate – mod de organizare și exigențe de calitate în contextul noii Legi a Asistenței Sociale” a inclus o serie de prezentări ale unor experiențe de bună practică pentru diferite grupuri vulnerabile. Grupul de lucru „Servicii socio-medicale și de recuperare (inclusiv servicii paliative) a fost moderat de doamna Diana Chiriacescu (lider de echipă, proiect MMFPS). Au susținut prezentări doamna Stănuța Dae (șef centru, Centrul de zi pentru copii cu autism, Constanța), domnul Erik Fuksz, (Centrul de reabilitare pentru persoanele cu handicap/MEREK, Budapesta, Ungaria) și doamna Florentina Anania (director servicii sociale, Fundația Hospice Casa Speranței, Brașov).

Grupul de lucru „Servicii specializate, realizate cu ajutorul echipelor mobile” a fost moderat de doamna Elena Maria Ioniță. Prezentările au fost realizate de domnul Ionel Ivan (șef centru, Complex Terapeutic Blijdorp, Suceava) și de domnul Radu Tohotan (manager, Hopes and Homes România, Baia Mare). Grupul de lucru „Servicii sociale și justiție (delincvență, probațiune)” a cuprins alocuțiuni susținute de domnul Ionel Oprea (adjunct al Avocatului Poporului) și de către doamna Steluța Gheorghe (consilier parlamentar, Senat). Domnul Maricel Maroti (președinte, Organizația Națională Cercetării României, Filiala Brașov) a prezentat rezultatele programului „Daruri pentru libertate” (2007-2011) orientat spre dezvoltarea deprinderilor de viață independentă pentru tinerii care execută pedepse privative de libertate. Grupul de lucru „Servicii sociale și adicții” a fost moderat de domnul Valentin Vladu (expert independent, proiect MMFPS). Au susținut prezentări doamna Alina Ionescu (consultant probleme sociale și educaționale, Fundația Roma Education Fund România) și doamna Ștefania Gubavu (psiholog, Agenția Națională Antidrog - Centrul de Asistență Integrată a Adicțiilor Pantelimon, sector 2, București).

Forumul s-a încheiat cu alocuțiunea „Perspectivă asupra serviciilor sociale pentru persoanele vârstnice” susținută de doamna Carmen Manu (director al Direcției servicii sociale și incluziune socială, MMFPS).^[1]

[1] Mai multe informații despre Anul european al îmbătrânirii active și al solidarității între generații sunt disponibile la adresa <http://europa.eu/ey2012/ey2012main.jsp?langId=ro&catId=970>

Forumul a reprezentat o oportunitate de dezbateri fructoase pentru reprezentanții autorităților publice centrale și locale, reprezentanți ai furnizorilor publici și privați de servicii sociale, reprezentanți ai mediului academic și, nu în ultimul rând, reprezentanți ai gupurilor vulnerabile. Un element cheie în continuarea reformei în domeniul asistenței sociale o reprezintă furnizarea unor servicii sociale de calitate cât mai aproape de cei în nevoie în contextul incluziunii active a acestora.

Prezentările susținute în cadrul forumului precum și alte informații privind serviciile sociale în România sunt disponibile pe site-ul <http://www.serviciisociale.info>. Estimam că după încheierea proiectului, site-ul va continua să fie un instrument extrem de util în activitatea celor implicați în domeniul asistenței sociale, în special al serviciilor sociale. Menționăm, în acest sens, faptul că site-ul găzduiește Registrul electronic al serviciilor sociale. Cel mai recent studiu privind stadiul dezvoltării serviciilor sociale în 2011 poate fi consultat în secțiunea rapoarte și statistici.